

Harrastuskysely huoltajille 8.3.2023 – 48 vastaajaa.

Onko sinulla jotain kehitysideoita tai palautetta HSM-käytänteisiin liittyen?

Iso kiitos palautteesta. Otamme sen kiitollisena vastaan ja saimme todella hyviä pointteja huomioitavaksi myös tulevaisuuden kehitystyöhön. Saimme hyvän määrän vastauksia ja alla vastaukset kootusti. Olemme koonnin yhteyteen kirjanneet myös lyhyen vastauksen palautteeseen teemoittain =)

Harrastuslukujärjestys:

- Voisiko olla jatkossa myös "lyhyt kurssi"? Aina ei aika tai motivaatio riitä koko lukuvuodeksi saman asian äärellä. Esimerkiksi vaikka 4 kerran frisbeekurssi alkusyksyyn tai kevääseen tms? Tai kokkikerho vain syksy tai kevät (ja sitten lasten vaihto), jotta saadaan useampi lapsi osallistumaan (vai ovatkohan olleet täynnä...)
- Erilaiset liikuntamahdollisuudet. Esim. Tytöille tanssia.
- Omien lasten kokemukset olivat viime vuodelta, että toiminnassa oli hieman tylsää kun koko ajan tehtiin samoja asioita ja ns. punainen lanka puuttui.
- Tanssista tykättäisiin meillä kovin
- Väliin jää loppoaikaa ennen kerhoa, mutta kirjastossa yleensä odottavat. Valikoimaan voisi lisätä tanssiryhmän tai sähkö-/ tiedekerhon?
- Samaten leivontakerhoon vähemmän makeutta!
- Toivoisin, että lapsi voisi valita kaksi mieluista harrastusta.
- Vielä parempi lapselle olisi jos sais useammalle päivälle valita jonkun kivan vaikka tunnin harrastuksen.
- Hyvä ja toimiva kokonaisuus. Voisiko joskus olla yhtenä vaihtoehtona lajikokeilukerho? Siitä voisi löytyä pidempiaikainen harrastus vielä laajemmasta valikoimasta. Nyt kävi meillä niin että lapset lähtivät innoissaan yhteen kerhoon mutta kumpikin lopetti kesken kun ei riittänyt motivaatio.
- Kerhot ovat hyvin liikuntapainotteisia, lasten olisi hyvä päästä kokeilemaan erillaisia harrastuksia. Harrastamisen-mallihan ei tarkoita pelkästään liikunta-mallia. Voisi olla myös luovia harrastuksia, teatteria, ilmaisua, musiikkia yms.
- Kerhot klo 8 eivät ole olleet kovin hyvä juttu
- Jos olisi paremmin lukujärjestykseen sopivia kerhoja, nyt taisi olla vain 2 mahdollista kerhoa pienryhmässä olevalle, joka ei voi hengata koululla odottamassa että kerho alkaisi tunnin päästä siitä kun koulu loppuu.
- Vähän myöhemminkin voisi alkaa. Tänä lukuvuonna jäi siksi, koska molempien tyttöjen päivät loppuvat vasta klo 14.00 niinä päivinä kun olisi ollut mielenkiintoista puuhaa.
- Kerhojen kesto ja varsinkin päättymisajankohta, tulisi suunnitella niin ettei koululaiset ja/tai ne jotka kulkevat koulukyydeillä, joutuisi odottamaan melkein tuntia koulukyytiä kerhon jälkeen.
- Kerhojen päättymisajat ovat toisinaan hyvin haasteellisia. On lapsia, jotka eivät ole koulukuljetuksen piirissä mutta asuvat koululta niin kaukana, että kulkevat esimerkiksi bussilla sisäisessä liikenteessä tai ohiajavassa muussa kuljetuksessa oma kustanteisesti. Valitettavasti kerho, jonka jälkeen joutuu odottamaan tunnin kuljetusta kotiin on monelle vähän liikaa. Jos mahdollista, niin miettikää mihin kellon aikaan kerhot loppuvat missäkin koulussa kun toisissa on kotiin pidemmät välimatkat kuin toisissa kouluissa.
- Harrastuksen voisi ajoittaa loppumaan bussin aikatauluihin. Nyt monitoimikerho loppuu klo 14.30 joka on hiukan huono.

- Harrastusryhmät menevät ikävästi oppituntien päälle.
- Harrastuksen pitäisi alkaa aina heti koulupäivän jälkeen, eikä "hyppytunteja" pidä olla välissä.
- Leivontakerhoihin ilmeisesti kova tunku, olisi mukavaa jos näitä saisi vielä enemmän järjestettyä 😊
- Tänä vuonna ei ollut sopivia ryhmiä Kirkkiksellä tarjolla ja meillä on muutenkin harrastuksia. Toivon, että yläasteikäisille on ensi vuonna hyviä vaihtoehtoja tarjolla koulun jälkeen.
- Toivon välipalakerhoa aamupalaksi, iltapalaksikin soveltuvia ruokia jotka valmistetaan edullisista perusaineista mitä todennäköisesti löytyy kotoa.
- Olen erittäin tyytyväinen toimintaan:harrastusvalikoimaa saisi olla vielä enemmän esim.juuri musiikilliseen suuntaan (kuoro/bändi toimintaa jo alakouluikäisestä saakka),mutta ymmärrettävästi varmasti sekä tilat että ohjaajien löytäminen myös haasteena.
- Ainoastaan se on harmittanut, kun lukujärjestys ei ole mahdollistanut kerhoon osallistumista tai se kun ryhmäjako vei kaverit toiseen kerhoon.
- Meillä tykättäisiin aika "tavallisista" lajeista kuten pesäpallo/koripallo/lentopallo/sulkapallo/lautapelit yms. :)
- Parkour nimen voi muuttaa liikunta/leikkitunniksi. Ei ole lasten mukaan kertaakaan ollut parkouria. Siitä huolimatta tunti ollut mieluinen.
- Ala-asteikäisemme olisi halunnut skeitti kerhoon Henrikin koululle, mutta koska on Kirkonpiirillä, ei ollut mahdollista osallistua. Tuota voisi kehittää.
- Olisiko mahdollista järjestää kuljetusta vaikka toiselle koululle harrastamaan jos kyseistä lajia ei ole oman koulun alueella? Tai sitten kaikkia lajeja tasapuolisesti joka puolelle.
- Tiedekerho oli toissa vuonna mielekäs harrastus. Hyvä että valikoimassa on ollut liikuntaan ja muuhun aktiviteettiin sopivia vaihtoehtoja.
- Lapsi kokee toisinaan raskaana jäädä suoraan koulusta harrastustoimintaan.

Vastaus: Yksittäisten harrastusryhmien kohdalla palautetta kannattaa antaa vaikka kesken kauden suoraan ohjaajalle tai koordinaattorin kautta. Harrastustoiveita kysytään lapsilta ja nuorilta kouluittain ja ikäluokittain vuosittain, jonka perusteella koostetaan toiveharrastuksista harrastuslukkari. Aina toki jää varmasti joidenkin harrastustoiveet harrastuslukkarin ulkopuolelle, koska harrastusryhmiä pystytään järjestämään rajallinen määrä. Harrastusryhmien määrän ratkaisee ensisijaisesti rahoitus, toissijaisesti tilat ja ohjaajien saaminen iltapäiviin. Harrastusryhmien määrän kasvattaminen ei nykyisellään ole välttämättä mahdollista. Jotkin harrastukset ovat tarjolla vain yhdellä koululla. Lasten toiveita on kuultu ja niitä pyritään huomioimaan kouluittain lukkareita rakennettaessa. Koulun koko vaikuttaa myös tarjottavien harrastusryhmien määrään. Koulujen välisiä kuljetuksia ei ole pystytty järjestämään, koska ryhmiä on paljon.

Olemassa oleviin harrastusryhmien osalta alakouluikäisille suunnatut harrastusryhmät ovat olleet melko täynnä, joten tällä hetkellä pyritään ensisijaisesti siihen, että jokaisella olisi mahdollisuus osallistua yhteen ryhmään. Jos samalla lapsella olisi lähtökohtaisesti osallistumisoikeus useampaan ryhmään, todennäköisesti useampi lapsi jäisi kokonaan harrastusryhmien ulkopuolelle, kun ei mahtuisi ryhmään. Hankerahoitus velvoittaa, että järjestettävä harrastustoiminta on koko lukuvuoden kestävä harrastustoimintaa nimenomaan koulupäivän yhteydessä ja myöhäisempi ajankohta päivässä tai harrastusryhmien kurssimuotoisuus ei tämän hankkeen puitteissa ole valitettavasti mahdollista. Harrastuslukkarin synkronoiminen koulujen lukujärjestyksen lomaan on iso paletti ja haasteellinen tehtävä. Yritys löytää kaikille sopiva harrastusikkuna on joissain tapauksissa mahdoton tehtävä, koska ikäryhmän koulupäivät saattaa päättyä ertiaikaan kaikkina viikon päivinä. Tehdään koulujen rehtoreiden kanssa yhteistyötä ja pyritään jatkossa löytämään harrastusryhmille sellainen aikataulullinen sijainti, jolloin kaikilla olisi mahdollisuus osallistua ilman päällekkäisyyksiä tai odotuksia.

Ilmoittautumiset ja viestintä:

- Ilmoittautuminen voisi olla paperisena jolloin kotona voitaisiin tutustua enemmän harrastusryhmiin
- Ilmoittautumiskanava toimiva systeemi.
- Ilmoittautumisesta tai toiminnan aloituksen yhteydessä voisi tulla jokin vahvistusviesti/ohjeet.
- Ilmoittautumisessa/markkinoinnissa mainitaan aika monesti se, että ensisijaisesti niille, joilla ei ole ennestään harrastuksia. Olen kuullut muutamaltakin huoltajalta, ettei lasta ole ilmoitettu mukaan kun on ajateltu ettei voi osallistua, jos on jo muita harrastuksia.
- Ilmoittautuminen on toiminut hyvin👍
- Enemmän wilman kautta viestiä koululaisille että mitä esim on seuraavalla kerralla. Innostavaa otetta kun koulun jälkeen on helppo lähteä kotiin ja jättää kerhokertoja väliin.
- Käytänteisiin liittyen; kun paikka oli saatu/tiedossa, niin olisi kiva saada myös vetäjien joku yhteystieto, koska osaa heistä ei löytynyt wilmasta. Siis jos olikin jtn ilmoitettava ryhmän vetäjälle, niin hankalaa kun opettajatkaan eivät osanneet auttaa. Tähän parannus.
- Peruuntumisten kohdalla viesti on tavoittanut asianosaiset suhteellisen hyvin, mutta tätä voisi jotenkin vielä kehittää.
- Olisi hienoa jos kesken kauden olisi suoraan mahdollisuus nähdä, että onko jossakin kerhossa tilaa, mutta ymmärrettävästi hankala toteuttaa. Enemmän infoa siitä, että kerhon vaihtaminen tai aloittaminen on mahdollista myös kesken kauden.

Vastaus: Ilmoittautuminen on myös järjestäjän näkökulmasta haastava kokonaisuus. Paljon saman aikaisia ilmoittautumisia (n.300kpl) ja harrastusten toive- ja ilmoittautumisjärjestyksiä. Tähän olemme etsineet toimivampaa ratkaisua, sitä vielä löytämättä. Järjestelmä ei tällä hetkellä taivu henkilökohtaisiin vahvistusviesteihin, siksi vahvistusviestit tulleet ryhmäkohtaisesti vasta juuri rennin aloitusta. Harrastusryhmien ohjaajilla ei valitettavasti kaikilla ole käytössä Wilmaa, tulevalle kaudelle tule pohtia parempaa yhteydenpitokanavaa, jolla voisi saada yhteyden suoraan ohjaajaan. Tiedotusta HSM toiminnasta tulee täsmentää ja lisätä; kohderyhmää ja ohjeistuksia kesken kauden tapahtuvaan ilmoittautumiseen ja mahdolliseen ryhmän vaihtoon. Yksittäisten ryhmien osalta voisi asiaa helpottaa, jos täsmäviestintä tulisikin ryhmän ohjaajalta eikä koordinaattorin kautta?

Välipalat:

- Välipala on osassa kouluja todella kevyt, pelkkä välipalakeksi ja mehu. Meillä ei välipalakeksejä ole opeteltu syömään, joten lapsi jää usein pelkän mehun varassa koko iltapäiväksi koululle.
- Henrikin yhtenäiskoululla/yläasteella tehtiin tähän erinomaisen hieno muutos!
- Välipala plussaa iltapäivisin.
- Nyt ilmeisesti välipala on muuttunut tuhdimmaksi, hyvä niin.
- Välipala voisi olla ravitsevampi eikä teollinen, raffinoitu keksi ja mehu.
- Välipala voisi olla monipuolisempi kuin ainainen keksi ja mehu.
- Välipala on erittäin hyvä asia mutta olisiko siihen mahdollista saada pientä vaihtelua? Ensivuodeksi jokin muu setti kuin keksi ja mehu?
- Välipala voisi olla paljon ravitsevampi kuin joku makea keksi, joka aina maanantaisin on nyt ollut. Leipä ja hedelmä tai jogurtti ja vihannestikut tms.
- Eloveenan välipala keksi ei ole meidän tyttären makuun, hän tuo yleensä keksin kotiin ja tarjoilee veljelleen. Tämä on myös jonkun verran aiheuttanut mielipahaa, kun ei ole välipalaa,

jonka hän haluaisi syödä itse. Vaihtoehtona voisi olla esim joku hedelmä mistä lapsi voisi valita kumman ottaa

- Toivoisin aamun (alkaa klo 8) urheilukerhoon välipalaa.
- Välipala loistava lisä.

Vastaus: Välipala-asiat puhututtaa paljon. HSM-hankkeen rahoittaja ei velvoita kuntia järjestämään välipalaa harrastusryhmiin osallistuville lapsille ja nuorille. Nousiaisissa olemme kuitenkin nähneet edes jonkinlaisen välipalamahdollisuuden tarjoamisen tärkeänä. Yläkouluikäisten klo 16 tai klo 17 asti kestävien harrastusryhmien osalta on saatu välipala-asia järjestettyä paremmaksi tämän kevään aikana. Alakouluikäisten osalta välipala voisi kyllä olla monipuolisempi ja ravitsevampi. Tämä on asia, johon meidän pitää miettiä ratkaisua. Välipaloja tarjoillaan viikkotasolla reilut 300 kappaletta, ja tarjoilussa tulee huomioida kustannusten lisäksi myös hyvä säilyvyys huoneenlämmössä sekä helppous, koska välipalan tarjoiluun ei ole käytettävissä kouluilla erikseen henkilöresursseja.

Kuljetukset:

- Meille kuuluu jo koulukuljetus joten olen siihen asiaan tyytyväinen.
- Hienoa myös kuljetus harrastusten jälkeen.
- Useat hyvät harrastukset on järjestetty yhtenäiskoulussa, jonne ei ole ollut ilmaista kuljetusta Kirkonpiirin koululaisilla, jotka eivät kuulu normaalin koulukuljetuksen piiriin. Lapseni olisi halunnut osallistua, mutta yli 5 km yhtenäiskouluun on liian pitkä matka kulkea 1-2 tunnin takia kävellen.
- Aivan mahtavaa, että iltapäivisin yläasteikäisellekin on järjestynyt kuljetus harrastuskerhosta suoraan kotiovelle! Hienoa Nousiainen!

Vastaus: Lasten ja nuorten harrastuskuljetukset eivät myöskään kuulu hyväksyttävänä kustannuksina varsinaiseen HSM hankerahoitukseen, mutta tästä huolimatta extra-kuljetusten järjestäminen on nähty Nousiaisissa tärkeänä lasten ja nuorten yhdenvertaisen harrastamisen tukemisessa. Koulujen välisiä kuljetuksia ei valitettavasti ole mahdollista järjestää kaikkien koulujen kaikille ryhmille kustannussyistä eikä todennäköisesti olisi kuljetuskalustoakaan riittävästi käytettävissä.

Avoin palaute HSM harrastustoiminnasta.

- Ihanaa kun järjestätte toimintaa. Tyttö on kovasti tykännyt kuviskerhosta!
- Olisko mahdollista saada jotain musiikkiin liittyvää harrastusta! Pääsisi kokeilemaan eri soittimia, opetettaisiin joku kappale soittamaan ja jotain muuta mitä oppilaat ikinä keksisivät! Musiikki on monien mieleen mutta vapaasti harrastaminen on mahdotonta! Sitten pitää johonkin tiettyyn soittimeen perehtyä ja alkaa käydä soittotunnilla! Jos oppilaat innostuisivat voisivat vaikka itse tekemään oman biisin!
- Perheen molemmat lapset osallistuvat mielellään kerhoihin, tällä hetkellä ovatkin ainoat harrastukset kun paikkakunnalla ei ole muuta mieluisaa harrastusta.
- Hienoa että näitä on.
- Aivan mahtavaa, Nousiainen on toiminut malliesimerkkinä. Harrastaminen koulupäivän yhteydessä -palkinto tuli kyllä oikeaan osoitteeseen.
- Toivoisin ns. Taidepajatoimintaa jossa olisi kuvataiteellista tekemistä. Nyt olleet toiminnot eivät ole lasta kiinnostaneet mutta olisi tärkeitä.
- muuten ei ole mahdollista harrastaa niin tämä toiminta onneksi mahdollistaa sen mikäli vain on mieluista tekemistä.

- Harrastustoiminta on ollut mielestäni aivan loistava asia, monilla lapsilla/nuorilla kun ei välttämättä
- 4. luokkalainen on tykännyt sekä monitoimi- että leivontakerhosta.
- Todella hienoa, että monipuolista harrastustoimintaa järjestetään koulupäivän yhteydessä!
- Monipuolista ja mukavaa harrastustoimintaa. Ainakin meillä on tykätty ryhmästä ja ohjaajasta.
- Ihan mahtavaa. Ei yhtään haittaisi vaikka tarjolla olisi toinenkin liikuntakerho viikkoon. Pienimmillä oppilailla on kuitenkin lyhyet koulupäivät.
- Hienoa, kun tätä järjestetään ja kehitetään.
- Tyttäreni on nyt 4 luokalla, eikä tänä vuonna halunnut osallistua yhteenkään kerhoon, koska tarjolla ei ollut liikunta-tai palloilukerhoa niin että hän olisi niihin päässyt. Monipuolisia liikuntakerhoja toivotaan siis lisää, jotta halukkailla olisi mahdollisuus niihin osallistua.
- Ekana toimintavuonna meidän lapsia harmitti, kun siihen asti koululla joka vuosi toiminut bändikerho jäikin kokonaan pois. Nyt ilmeisesti taas tarjolla. Varmaan toimintaa on järjestetty se edellä, mitä tiloja ja vetäjiä on käytössä, mikä lienee pakon sanelemaa pienellä paikkakunnalla. En tiedä, ovatko kunnan koulun yhtenäistäneet eri luokkien lukkareita niin, että kerhotoiminta aidosti mahdollistuisi mahdollisimman monelle.
- Todella laajasti näin pienessä kunnassa on saatu toimintaa järjestettyä!
- Varovaisemmat ns.Hitaasti lämpenevät lapset jää jalkoihin
- Toivottavasti jatkuvat, lapselle ollut äärimmäisen hieno mahdollisuus!
- Kaikki harrastaminen ja uusien asioiden kokeileminen on kokemus, mikä jää lapselle mieleen. Ja kun niitä järjestetään koulun yhteydessä, on se luonteva paikka herättää lapsissa kiinnostusta tutustua uusiin asioihin ja ihmisiin.
- Usein HSM:n tarjoamat harrastukset ovat sellaisia, joita on jo kunnassa/naapuri kunnassa helposti saatavilla ja liittyvät liikuntaan. Ymmärrettävää on, että enemmistö varmasti haluaa pallopelejä tms ja niiden perusteella järjestettävät kerhot valitaan. Liikunta on erittäin tärkeää mutta mitä jos kokeilisi järjestää muutamia ei niin tiuhaan äänestettyjä kerhoja? Olisiko jotain keinoja jolla saataisiin lapset/nuoret innostumaan "uusiin" /vähemmän tunnettuihin vaihtoehtoihin, ei niin tuttuihin asioihin?
- Joka tapauksessa teette hienoa työtä koko tiimi ja olette tyhjästä onnistuneet luomaan upeat puitteet harrastamiselle. Lapset ja nuoret saavat tarvitsemaansa aktiviteettia ja huomiota sekä rennoissa merkeissä luotettavan aikuiskontaktin.
- Harrastus on ollut muuten mieluisa lapselle.
- Hienoa, että tätä järjestetään!
- Impulsiivinen -NEPSY lapsi/nuori ei pysty enää koulun jälkeen keskittymään, eikä ottamaan pitkiä komentosarjoja vastaan. Kapasiteetti on jo täynnä koulun säännöistä ja opiskelusta. Silti lapsi/nuori on oikeutettu myös harrastustoimintaan niin ettei häntä pidetä häirikkönä ja saa ikävää palautetta, koska häntä ei välttämättä ymmärretä miksi käyttäytyy impulsiivisesti. Lapselle/nuorelle mieleinen harrastus muuttuu ei kivaksi jos palaute on hänelle aina negatiivinen. Toivoisin ymmärrystä ja myös tietoutta -NEPSY lapsesta/nuoresta jo henkilökunnalle ja harrastustoiminnasta joka palvelisi näitäkin lapsia.
- Todella kivaa toimintaa! Lapsi on tykännyt tosi paljon ja järjestelyt tomineet hyvin! Toivottavasti toiminta jatkuu vähintään yhtä laajana ja kaikilla olisi mahdollisuus osallistua.
- Harrastetoiminnasta on ollut lapselle paljon iloa ja sen kautta oppinut uusia asioita ja rohkaistunut kokeilemaan uusia asioita. Kiitos tästä!
- Erittäin arvokasta työtä nuorten liikunnan tukemisessa!
- Harrastustoiminta on ollut ihan äärettömän kivaa meidän lasten mielestä! Toiminnan vetäjille kiitosta. :)
- Lajeja on mukavasti. Ajat välillä haastavat, mutta se on ymmärrettävää. Hienoa, kun saa harrastaa veloituksetta. Perheille varmasti hieno etuus.

- Harrastustoiminta on ollut kivaa lasten mielestä, ja valikoimasta löytyi kivasti erilaisia vaihtoehtoja.
- Kiitos hsm toiminnasta. Todella hienoa kuinka pienessä kunnassa on näin monipuolista harrastustoimintaa näin hyvin järjestetty. Saamme olla siitä kiitollisia ja ylpeitä.
- Todella hienoa toimintaa. Tällä tavoin harrastaminen menee koulun ohella, eikä väsyttä lapsia, kun pitäisi iltaisin mennä jonnekin.
- Tosi kiva kun tällaista on ruvettu tekemään!
- Hienoa ja monipuolista toimintaa!
- Ihanaa toimintaa. Kiva, että pääsee harrastamaan iltapäivällä ja ilman vanhempien kuskaamista. Mukavan haastavia hommia kerhoissa, koska sinne usein hakeutuvat asiasta oikeasti kiinnostuneet toisin kuin koulutunneille, jotka ovat pakollisia (esim. puukässä, kokkailukerho).
- Olisi hienoa, jos tällainen toiminta jatkuisi pysyvänä käytäntönä. On hyvä, että HSM harrastustoiminta tapahtuu heti koulupäivän jälkeen.
- Ihanaa kun on kerhoja!
- Hienoa, että tällaista toimintaa järjestetään!
- Lapseni ovat tykänneet paljon!! Todella ihanaa, että ilmaiseksi lapsille järjestetään järkevää puuhaa!! Kiitos!
- Aivan loistava leivontakerho Henkalla torstaisin. Lapsi tulee ylpeänä kotiin ja esittelee leipomuksia. Koko perhe saanut maistiaisia. Viikon kohokohta!
- Erittäin hyvää toimintaa! Lapsi ja vanhemmat ovat pitäneet tätä toimintaa hyvin tärkeänä ja hyvinvointia lisäävänä. Kiitos!
- Lapseni kertoo että vetäjä on mukava. Välillä saavat vaikuttaa että mitä esim leipovat. Lapseni on tykännyt pikkuleipureista.

Vastaus: *Kiitos ihanista kommentteista ja rakentavista ehdotuksista. Harrastustoiveita niin lapsilla, kuin huoltajillakin on enemmän, kuin pystymme tarjoamaan. Olisi huippua löytää keino, millä jokaiselle lapselle ja nuorelle voitaisiin tarjota mielekästä harrastamista. Monilajiryhmät ovat yksi ratkaisu eri teemojen ja harrastusten kokeilemiseen. Harrastustoiminnan järjestämisessä tulee jatkossa huomioida paremmin erityisen tuen tarpeisia lapsia ja nuoria esimerkiksi lisäämällä avustaja-resurssia harrastusryhmiin tarpeen mukaan. Näistä tilanteista ja tarpeista kannattaa olla matalalla kynnyksellä yhteydessä suoraan koordinaattoriin tai ohjaajaan, jotta voidaan yhdessä miettiä paras mahdollinen ratkaisu tällaisiin tilanteisiin.*

Millaisia muita toimia kaipaisit vapaa-aikatoimelta lasten ja nuorten harrastamisen edistämiseksi?

- Liikunnallisia harrastuksia toivoisin lisää. Poika oli liikuntakerhossa viime vuonna, mutta lopetti sen, koska yhdistettiin puuhakerhon kanssa. Jalkapallokerho voisi olla toimiva konsepti 😊
- Lajikokeilukerho tai jonkinlainen muu mahdollisuus kokeilla useampia lajeja.
- Joitain vuosia sitten kunnassa toimi Anssin vetämä sporttikerho, jossa joka kerta kokeiltiin eri lajeja (muistaakseni pallo oli jokaisessa mukana). Tämä oli mielestäni hieno tapa saada harrastusta vielä mieltävä lapsi kokeilemaan ja innostumaan. Toive siis jonkinlaisesta palloilukerhosta.
- Kaipaisin nuorisotiloilla tapahtuvaa toimintaa 12-15 vuotiaille. Taidepaja olisi kiva tai sellainen jossa yhdistyy taide, musiikki ja vaikkapa kirjallisuus. Esimurrosikäisille olisi hienoa ns.

Tyttöjen ryhmät. Osa harrastuksista on liikunnallisia ja jopa hurjia, kaivataan myös aiemmille ja rauhallisemmille toimintaa.

- Matalan kynnyksen aloittamista ja mahdollisuuksien mukaan edullista harrastamista. Tietoisuutta enemmän esille mitä kaikkea on mahdollista kunnassa tai lähikunnassa harrastaa.
- Kyselyä lapsille millaisia kerhoja haluavat?
- Bänditoimintaa Nousiaisiin, koska musiikin opetusta ei saa Nousiaisista, vaan kaikkien pitää mennä Turkuun, jos haluaa harrastaa soittamista.
- Käsitöitä ja liikuntaa.
- Ja olisiko mahdollista saada valikoimaan soitonopetusta esim. kitaratunteja ja rumputunteja?
- Lisäksi ideana yläasteikäisille, että halutessaan heille voisi ammattilainen laatia liikuntasuunnitelman johon sisältyy ruokasuunnitelma. Ehkä voisi motivoida liikkumaan ja syömään terveellisemmin. Tuo nyt vaan ideana.
- Paikallista harrastusta hyvällä mielellä, ilman kisaamista.
- Voisiko "iltapäiväkerhon" korviketta järjestää myös 3.lk ylöspäin, vähän vapaamuotoisen läksykerhon tyyppisesti ainakin joinain viikonpäivinä tai jakamalla vastuuta eri toimijoiden kesken eri viikonpäiville? Samalla voisi viettää aikaa kavereiden kanssa heti koulun jälkeen. Osin pikkunuokkari ajanee asiaa, mutta sijainti ei ole kaikille se näppärin.
- Toinen kiva voisi olla jonkinsortin pajailtapäivät/-illat/-viikonloput teineille. Voisiko jonkun kiinteän viikottaisen kerhon sijaan olla vaikka kokeeksi kerran järjestettävä avoimet ovet- tai "lanityyppinen" käsityöpäivä/biljardipäivä/leipomispäivä/höntsäpelipäivä? Näitä tavallaan on jo ollutkin kouluikäisille esim.syys-/talvilomilla ja toki nuokkarillakin käy väkeä. Ehkä joskus olisi kiva arki-iltana tai viikonloppuna päiväsaikaan.
- Rauhallisemmasta menosta pitävälle ja ujoille lapsille houkuttavaa tekemistä muiden ikäistensä parissa
- Pääsisivätkö eri toimijat (seuraedustajat,yhteyshlöt) esittelemään toimintaansa kouluaikana lapsille/nuorille?
- Mahdollisuutta kokeilla eri asioita saman kerhon sisällä. Olisi esimerkiksi kerho, jossa pääsee kokeilemaan eri asioita, muutakin kuin pelkkää urheilua. Esimerkiksi kädentaitoja/musiikkia/liikuntaa/kokkailua/teatteria ym. Näin lapsi/nuori pääsee kokeilemaan erilaisia asioita ja mahdollisesti löytää sitä kautta sen oman jutun.
- Lajikokeiluja, mikäli mahdollista.
- Saataisiinko kuntaan tulevaisuudessa BMX-rataa? Nousiaisissa ja lähikunnissa on paljon lajin harrastajia, joille lähin rata on Raisiossa. <https://pumptracks.fi/bmx-kross/>
- Mahdollisuus esim. Kausiurheilulajien välineiden vuokraamiseen. Talvella sukset, luistimet ym. Kesällä maastopyöriä jne. matalalla kynnyksellä voisi testata eri liikuntalajeja.
- Enemmän kertaluonteisia maksuttomia tai vähä kustanteisia tapahtumia, joissa voisi esimerkiksi päästä tutustumaan erilaisiin harrastuksiin jotta se oma juttu olisi helpompi löytää lapselle
- Vielä lisää vapaavaroja liikuntapaikoille. Avoimia vuoroja skeitti-tilaan ja areenalle/koulujen saleihin jos vapaata aikaa löytyy.
- Enemmän matalan kynnyksen liikunta- ja urheilumahdollisuuksia nuorille, jotka eivät halua kilpailla. Ns. ohjattuja "höntsäily" vuoroja. HSM toiminnassa on ollut liikuntavaihtoehtoja ainakin pienemmille melko vähän tai sitten ne ovat olleet sellaisia, että kokeillaan eri lajeja, joka ideana sinänsä hyvä, mutta jos on innostunut tietystä lajista niin ei oikein palvele. Ylipäätään lisää liikkumisvaihtoehtoja myös HSM toimintaan.
- Hienoa olisi myös jos esim. kunnan sivuilta olisi kootusti mahdollisuus löytää myös lähialueella (ja toki kunnan sisällä myös) järjestettävää harrastustoimintaa. Kunnan oma toiminta on helppo löytää ja selkeästi esillä.
- Aikuisen läsnäolo, ryhmään kuuluminen ja uusien kokemusten mahdollisuus ovat parasta.

- Lentopalloa toivotaan. Lajiin on lapsella kiinnostusta, monet lähellä olevat seurat tms. tarjoavat harrastusta vanhemmille nuorille, muttei lajiin tahdo päästä tutustumaan lähellä alakoulu ikäiset.
- Mahdollisuuksien mukaan seuroilta enemmän yhteistyötä, että ei ole päällekkäistä toimintaa eli samalle ikäryhmälle eri päiviin eri toimijoiden järjestämään ohjelmaa.
- Biljardin pelaamisen mahdollisuus muuallakin kuin nuokkarilla. (Kaikki nuoret eivät halua käydä nuokkarilla.)

Vastaus: *Paljon hyviä ideoita => Otamme nämä kehittämisideat ilolla vastaan ja käsittelemme ne vapaa-aikatoimen kuukausipalaverissa. Katsotaan, miten voisimme edistää hyvinvointia ja lisätä palveluita.*